

Proiect pregătit pentru Societatea Academică din România

1. Imobilele a căror conservare prezintă un interes public din punct de vedere istoric sau artistic sunt înregistrate ca monumente istorice, fac parte din averea națională și au dreptul la protecția statului.

2. Această calitate se extinde în cazul terenurilor care cuprind vestigii arheologice, în cazul siturilor de valoare istorică, urbanistică sau peisagistică precum și pentru preservarea unei vizibilități favorabile la suprafețe de minimum 100 mp. Calitatea de sit/ansamblu istoric se stabilește de către Comisia Națională a Monumentelor Istorice și se bucură de protecția acordată monumentelor istorice.

3. Calitatea de monument istoric, înscrisă în inventarul a cărui definitivare și publicare se va face în termen de un an de la promulgarea prezentei legi, se capătă și se pierde (după dispariția sau alterarea iremediabilă) printr-o hotărâre a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice. Listele de monumente și situri istorice se vor publica periodic la un interval de zece ani.

4. Comisia Națională a Monumentelor, Siturilor și Ansamblurilor Istorice este o instituție autonomă cu personalitate juridică care coordonează toate activitățile de evidență, protejare, conservare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice, indiferent cui aparțin ele. Ea se compune din experți în domeniile următoare: istorie, istoria artei, arheologie, arhitectură, construcții, pictură, sculptură.

5. Membrii Comisiei sînt în număr de cincisprezece, fiecare pe termen de minim cinci ani, cu posibilitatea de a fi reales. Ei se aleg conform procedurii următoare:

- primii șase membri sînt desemnați o dată la cinci ani de către Academia Română, Institutul de Arhitectură din București, Facultățile de istorie din București, Iași și Cluj, precum și Facultatea de Istoria Artei din cadrul Institutului Nicolae Grigorescu din București.

- ceilalți nouă membri vor fi aleși de către primii șase, o treime din ei urmînd a fi înlocuiți o dată la cinci ani. Părsirea Comisiei se face în ordinea inversă a numărului de voturi obținut la intrarea precedentă.

În afară de membrii titulari, există fără drept

de vot membrii corespondenți în număr de pînă la cincisprezece, cooptați din țară sau din străinătate pentru a sprijini activitatea Comisiei.

Serviciul executiv al Comisiei este compus din manageri, experți și funcționari angajați direct în activitățile coordonate de Comisie.

Secretar al Comisiei și în același timp Director al Serviciului Executiv al Comisiei este un membru ales de ceilalți prin vot secret.

6. Prin prezenta lege Comisia Monumentelor Istorice devine proprietar și gestionar al tuturor monumentelor și siturilor aflate în domeniul public. Autoritatea Comisiei se extinde și asupra monumentelor care nu aparțin domeniului public. Această autoritate constă în:

- eliberarea autorizațiilor de construcție și reparație

- controlul realizării construcțiilor și reparațiilor, precum și al întreținerii acestor monumente

- autorizarea activităților lucrative care folosesc drept cadru monumentele istorice sau zonele de protecție ale acestora, precum și siturile și ansamblurile istorice

7. Comisia are obligația de a denunța justiției pe acei care fără autorizație prealabilă din partea sa ar altera sau distruge sub orice titlu monumentele de orice categorie declarate de către ea istorice.

8. Comisia are obligația de a publica inventarul monumentelor istorice, precum și periodicul sau alte lucrări de specialitate.

9. Fondurile necesare pentru activitatea Comisiei provin din următoarele surse:

- a) alocația anuală de la bugetul statului

- b) subvențiile votate anual de către Consiliile Județene sau Locale

- c) donațiile sau legatele mobiliare sau imobiliare făcute de persoane fizice

- d) sponsorizări din partea unor societăți comerciale, bănci, alte întreprinderi

- e) amenzile care sancționează vătămarea unui monument istoric sau încălcarea unor decizii ale Comisiei.

- f) venituri provenite din exploatarea turistică a unor monumente istorice din proprietatea Comisiei.

10. Persoanele fizice sau juridice care donează în scopurile de cercetare, protejare,

conservare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice sume de peste cinci la sută din venitul sau profitul lor anual beneficiază de o scutire de impozit pe venit/profit echivalentă cu valoarea donației, dar care nu poate fi mai mare de 50% din valoarea totală a impozitului.

11. Persoanele fizice sau juridice în proprietatea cărora se află un monument istoric au obligațiile următoare:

a) să ia măsuri de protecție și conservare a imobilului fără a aduce nici o atingere integrității acestuia

b) să folosească acel imobil numai pentru funcțiuni adecvate cu calitatea sa de monument istoric și care nu-l expun la degradare.

c) să execute lucrările de întreținere, conservare, consolidare sau restaurare numai cu aprobarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

d) să respecte zona de protecție a monumentului istoric pe care îl dețin

12. Persoanele fizice sau juridice în proprietatea cărora se află un monument istoric au următoarele drepturi:

a) scutire totală de impozitul pe clădire și pe terenul aferent

b) posibilitatea de a primi subvenții sau credite cu dobândă redusă de la stat pentru lucrările întreprinse în condițiile articolului 11, paragraful c, fie pentru a deschide circuitului public monumentele pe care le dețin.

13. Paza monumentelor istorice, ansamblurilor și siturilor revine organelor

administrației locale atunci când nu există deținători sau când proprietarul o solicită.

14. Constituie contravenții pasibile de amendă care se transferă în contul Comisiei Monumentelor Istorice (conform articolului 7, paragraful e) următoarele fapte:

a) nesocotirea zonei de protecție a unui monument istoric prin ridicarea de construcții inadecvate sau care stânjenesc vizibilitatea

b) neîndeplinirea obligațiilor de conservare a monumentelor istorice

c) nerespectarea sau nesolicitarea avizului Comisiei în cazurile prevăzute de prezenta lege, articolul 10.

15. Constatarea contravenției și apelul la autoritățile locale pentru aplicarea sancțiunilor se realizează de către serviciul executiv al Comisiei prin inspecții imputerniciți.

16. În cazul dovedirii intenției de distrugere din partea proprietarului monumentului, Comisia este abilitată să solicite exproprierea. Bunul expropriat trece în proprietatea Comisiei.

17. Începând de la data intrării în vigoare a prezentei legi toate bunurile imobile și mobile precum și documentația întreagă care au aparținut fostelor instituții destinate protecției și restaurării monumentelor istorice trec în proprietatea Comisiei.

18. La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă orice dispoziții anterioare contrare ei.

ANDREI PIPPIDI
(noiembrie 1996)